

[Koefoed.]

Øens Areal er dækket med Skov, saa jeg tror i hvert Fald ikke, det for Bornholms Vedkommende vilde gøre den mindste Skade, om der i enkelte Tilfælde blev dispenseret med Hensyn til Tilplantning et andet Sted for et ryddet Areal. Det er jo ogsaa et Spørgsmaal om øget Beskæftigelse foruden øget Udbytte af Jorden i samme Plan, som Grundforbedringsloven anviser.

Der er endnu et Spørgsmaal, jeg gerne vil stille til den højtærede Landbrugsminister: Hvordan stiller det sig med den i afvigte Samling vedtagne Lov om Iblanding af Fedt i Margarine? Saa vidt jeg ved, er den ikke benyttet; kunde der ikke nu, da vi har for mange Svin i Forhold til, hvad vi maa udføre, være Grund til at bruge denne Lov? Jeg indrømmer, at jeg ikke er inde i dette Forhold, men det har jo været paa Tale, at der kan afsmeltes en Del Svin, og hvis det kunde lade sig gøre at bruge en Del af de Grise, der nu sendes ud fra Slagterierne som billige halve Grise — hvorved Køddmarkedet efter Sigende ødelægges —, saaledes at Produktet kan anvendes i Margarine i Stedet for en Del af de indførte Raastoffer, var det saa ikke en Udvej?

Man hører jo tit Bybefolkningen sige, at nu maa Landbrugerne da faa gode Priser for deres Varer, idet Bybefolkningen maa betale ret høje Priser. Men man maa jo huske paa, at der stadig er stor Forskel paa de Priser, Producenterne faar for Varerne, og de Priser, Forbrugerne maa betale; thi Forholdet er jo det, at selv om Raaproduktet stiger eller falder nogle Øre pr. kg, mærkes det i mange Tilfælde næsten ikke; det er de faste Omkostninger, Arbejdsudgifter, Kontrol og Udbringning af Varerne o. s. v., der i væsentlig Grad bestemmer Prisen. At Prisen paa Brød, Øl og lignende ikke falder i samme Forhold som Prisen paa Brødkorn og Maltbyg, har vi vel alle opdaget. Men Forbrugerne, som siger, at der nu maa betales høje Priser for de forskellige Varer, maa regne med, at f. Eks. den nu almindelige Udbringning af Varer koster ikke saa lidt. Det er nemmere at modtage en Vare paa Trappegangen end selv at hente den i Butikken, men Bekvemmeligheden maa man betale for, og det fordyrer Varen og kommer ikke Producenten til gode, og af den Grund bedres Prisen ikke for Landbrugerne i samme Forhold, som den stiger for Befolkningen i Byerne.

Der holdes i denne Tid „Danske Uger“

rundt omkring i vore Byer for at vække Interessen for Køb af danske Arbejde og danske Produkter. Jeg vil, ligesom det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen gjorde forleden, udtale min Tilfredshed med, at dansk Træ er blevet mere benyttet til Bygningsbrug o. lign. end tidligere. Der er i de danske Skove meget, der kan benyttes — Skovene trænger ligefrem til, at der foretages Hugst —, som man ikke har kunnet finde Anvendelse for før. Ogsaa til Brændsel er der meget Træ, der ikke med Fordel har kunnet finde Anvendelse, da det har været for dyrt i Forhold til Kullene. Nu er der i de sidste Aar brugt en Del Brænde paa Mejerierne, og naar der fra Statsskovenes Side er Villighed til at sælge Brændet til Mejerierne for samme Pris, som de giver for Kullene, kan der sikkert her opnaaes en Del. Det giver øget Arbejde, og Pengene bliver herhjemme. Nu er Forholdene vanskelige flere Steder, idet den Kraftydelse, der kræves paa Mejerierne, i mange Tilfælde gør, at Dampkedlerne er anspændt til det yderste, idet de er for smaa til, at Brændselet fra Skovene kan forslaa til den Kraft, der kræves. Men her støder vi an mod Bestemmelsen om Begrænsning af Dampkedlernes Størrelse, naar der kun anvendes det sædvanlige Mandskab paa Mejerierne. For skal dansk Brænde benyttes med Fordel, saaledes at Skovvæsenet kan faa en nogenlunde rimelig Pris for Brændet, skal Kedlerne i mange Tilfælde være større end de, der nu er indlagt, og som er holdt inden for den Grænse, Loven sætter, naar almindelige Fyrbødere skal kunne anvendes, og som man har brugt paa Mejerierne gennem en Aarrække. Vi maa huske paa, at Grundlaget for Brændselsprisen regnes ud ved Forsøg sammenlignet med Kulpriserne.

Under Omtalen af dansk Arbejde og Anvendelse af dette er der et Produkt, jeg gerne vil pege paa; og som vi har rigeligt af paa Bornholm, nemlig Sten. Vi har Arbejdere nok til Forarbejdelsen af, hvad der ønskes, og at der kan leveres en pæn Vare, tænker jeg, ærede Medlemmer er klar over, naar de ser Granitstøjlerne ved Nationalmuseet i Stormgade. Naa, den Slags er der jo kun begrænset Anvendelse for, men endnu bruges der dog baade almindelige Brosten, Chaussé-Sten, Kantsten, Skærver og Stenmel af forskellig Finhed samt Gravmonumenter. Og alle disse Varer kan leveres fra Bornholm. Det betyder meget for vor lille Ø. Efter den Opgørelse, der er foretaget af Ministeriet, er der 20 Stenbrud, der beskæftiger over 400 Mand ved Fremstilling af de forskellige Varer, der nu er Brug for. Men stadig gaar